

Obsah

Úvod	9
I. Vyšetrenie jazyka (P. Kizek, J. Minčík).....	10
1.1 Základný postup pri vyšetrení jazyka	10
1.1.1 Vyšetrenie chuti	11
1.2 Popis základných morfológických zmien na jazyku.....	12
II. Embryonálny vývoj, anatómia a fyziologické funkcie jazyka (J. Minčík).....	14
2.1 Embryonálny vývoj jazyka.....	14
2.2 Anatómia jazyka.....	15
2.2.1 Povrch jazyka	15
2.2.2 Svaly jazyka.....	16
2.2.3 Nervovo-cievne zásobenie jazyka.....	17
2.3 Fyziologické funkcie jazyka	18
III. Vrodené anomálie jazyka (J. Minčík).....	20
3.1 Aglossia a mikroglossia congenita.....	20
3.2 Macroglossia congenita	20
3.3 Nadpočetný jazyk.....	21
3.4 Lingua bifida	21
3.5 Ankyloglossia.....	22
3.6 Struma linguae.....	23
IV. Lokálne ochorenia jazyka (S. Timková, J. Minčík).....	24
4.1 Glossitis rhombica mediana.....	24
4.2 Lingua plicata	25
4.3 Lingua geographica	28
4.4 Lingua villosa nigra	30
4.5 Sublinguálne venektázie	31
4.6 Infarkt jazyka	32

V.	Postihnutie jazyka pri ochoreniach ústnej dutiny (S. Timková)....	34
5.1	Stomatitis aftosa	34
5.2	Eozinofilný granulóm.....	36
5.3	Fokálna epiteliálna hyperplázia.....	37
5.4	Melanoplakia	37
5.5	Leukoedema exfoliativum mucosae oris	38
5.6	Myositis ossificans	38
5.7	Hemiatrofia faciei.....	39
VI.	Zmeny na jazyku pri celkových ochoreniach (S. Timková).....	40
6.1	Povlak jazyka	40
6.2	Infekčné ochorenia	43
6.2.1	Herpes zoster	43
6.2.2	Gingivostomatitis herpetica	43
6.2.3	Condyloma acuminatum	44
6.2.4	Scarlatina	45
6.2.5	Syfilis	45
6.2.6	Tuberkulóza.....	46
6.2.7	Aktinomykóza.....	46
6.2.8	Kandidóza.....	47
6.3	Krvné ochorenia.....	48
6.3.1	Hypochrómna anémia	48
6.3.2	Plummer-Vinsonov syndróm	49
6.3.3	Perniciózna anémia.....	49
6.3.4	Neutropénia	50
6.3.5	Leukózy.....	50
6.4	Endokrinopátie a poruchy metabolizmu	51
6.4.1	Hypothyroidizmus	51
6.4.2	Diabetes mellitus.....	51
6.4.3	Akromegália	51
6.4.4	Amyloidóza.....	51
6.4.5	Urémia	52
6.4.6	Hypovitaminózy	52
6.5	Kožné ochorenia	53
6.5.1	Pemphigus.....	53
6.5.2	Benígny slizničný pemphigoid	54

6. 5. 3 Erythema exsudativum multiforme	54
6. 5. 4 Psoriasis.....	56
6. 5. 5 Epidermolysis bullosa	57
6. 5. 6 Autoimúnne ochorenia	57
6. 5. 6. 1 Lupus erythematosus.....	57
6. 5. 6. 2 Sklerodermia	58
6. 5. 6. 3 Dermatomyositis.....	59
6. 5. 6. 4 Sjögrenov syndróm.....	60
6. 6 Neurologické ochorenia jazyka	61
6. 6. 1 Amyotrofická laterálna skleróza	61
6. 6. 2 Neuralgie	61
6. 6. 3 Paralýza n. hypoglossi.....	62
6. 6. 4 Parkinsonova choroba	62
6. 6. 5 Bulbárna progresívna paralýza.....	62
6. 6. 6 Glosodýnie.....	62
VII. Prekancerózy jazyka (S. Timková, E. Ďurovič)	66
7. 1 Leukoplakie.....	66
7. 2 Erythroplakie	67
7. 3 Lichen ruber planus.....	68
7. 4 Submukózna fibróza.....	70
VIII. Cysty jazyka (M. Riznič)	72
8. 1 Dermoidná a epidermoidná cysta	72
8. 2 Gastrická mukózna cysta	72
8. 3 Lymfoepiteliálna cysta.....	73
8. 4 Retenčné cysty.....	73
8. 5 Cysta z ductus thyreoglossus	73
8. 6 Parazitárne cysty.....	73
IX. Benígne tumory a tumoriformné lézie (M. Riznič)	74
9. 1 Fibróm	74
9. 2 Myoblastický myóm.....	75
9. 3 Lipóm	76
9. 4 Mezenchymóm.....	76

9.5	Hemangióm	76
9.6	Lymfangióm	77
9.7	Leiomyóm	78
9.8	Neurogénne tumory	78
9.9	Tumoriformné lézie	78
9.10	Benígne tumory slinných žliaz	79

X. Malígne nádory (*M. Riznič*)80

10.1	Karcinómy	80
10.1.1	Squamocelulárny karcinóm	80
10.1.2	Adenosquamózny karcinóm	82
10.1.3	Bazocelulárny karcinóm	83
10.1.4	Sarkomatoidný karcinóm	83
10.1.5	Nediferencovaný karcinóm	84
10.2	Malígne lymfómy	84
10.2.1	Non-Hodgkinov lymfóm	84
10.2.2	Mycosis fungoides	85
10.3	Malígný melanóm	85
10.4	Metastatické tumory	86
10.5	Nádory slinných žliaz	86
10.6	Sarkómy	86

XI. Poškodenie jazyka mechanickými, fyzikálnymi a chemickými vplyvmi (*M. Riznič*)88

11.1	Absces jazyka	89
11.2	Ulcus traumaticus	91

Literatúra	92
------------------	----

Register	102
----------------	-----